

BOŽJI DAROVI I POZIV

Poslanica Apostola Pavla Crkvi u Rimu, ubraja se među najutjecajnije teološke i pastoralna djela u Bibliji i kršćanskoj povijesti. Veliki reformator Jean Calvin je napisao: „*Kad netko razumije tu poslanicu, otvoren mu je prolaz za razumijevanje cijeloga Pisma*“, a začetnik metodizma John Wesley dobio je sigurnost spasenja, slušajući čitanje predgovora Martina Luthera, na komentar poslanice Rimljanima u jednoj Crkvi moravske braće u Londonu 1738. godine.

Poslanica odgovara na temeljna ljudska i vjernička pitanja poput: ljudske odgovornosti i krivice pred pravednim Bogom, Božjeg plana spasenja za čovječanstvo, opravdanje po nezasluženoj Božjoj milosti, te niz uputa za praktični kršćanski život. Od devetog do jedanaestog poglavlja apostol Pavao govori o Izraelu kao izabranom narodu, koji ima ključnu ulogu u Božjem planu spasenja. U jedanaestom poglavlju u stihovima 28. i 29. čitamo sljedeće stihove:

„*S obzirom na Radosnu vijest*“ *oni su doduše neprijatelji radi vas, ali s obzirom na izbor oni su ljubimci-zbog otaca jer su neopozovljivi Božji darovi i poziv*“ (Rim 11. 28-29)

Riječ *neopozovljiv* (Ametameleeta) u prijevodu sa izvornog grčkog teksta znači i : *bez kajanja*. Drugim riječima: Bog se ne kaje kada nekoga poziva i kada mu daje darove. Slično kao što i ljudi kada daruju nekome poklon za npr. rođendan, više ne očekuju povrat tog istog poklona zbog bilo kojeg razloga. Pošto poslanica navodi *Izrael i očeve* kao primjer takvog Božjeg stava neopozovljivosti i nekajanja, najbolje je izravno istražiti nekoliko istaknutih starozavjetnih primjera.

1. Abraham: u knjizi Postanka od 12. poglavlja čitamo o pozivu jednog čovjeka (Abrama). Bog ga poziva iz svog kraja u novu zemlju s obećanjem:

„*Velik ću narod od tebe učiniti, blagoslovit ću te, ime ću ti uzveličati sam ćeš biti blagoslov. Blagoslivljat ću one koji te blagoslivljali budu, koji te budu kleli njih ću proklinjat: sva plemena na zemlji tobom će se blagoslivljati*“. Premda je bio bez potomka i u poznim godinama, Bog mu je još obećao potomstvo „*brojno poput zvijezda i pijeska u pustinji*“. Nakon takvih obećanja, mogli bi očekivati stamenost i

odlučnost u Abrahamovom životu, ali za razliku od toga čitamo o Abrahamovom odlasku iz „obećane zemlje“, trbuhom za kruhom u Egipat. U egzistencijalnom strahu doveo je sebe i svoju suprugu Saru u nezgodan položaj (Post: 12: 10-20). Također, nije slijedio pobožne upute već je promišljenom odlukom tražio potomstvo od robinje Hagare (Post 16). Usprkos spomenutim slabostima i padovima, Bog se „*nije pokajao*“ za poziv i dar Abrahamu. U nastavku čitamo o silnoj Abrahamovoj vjeri i još većem Božjem obećanju i blagoslovu koje se naposljetku u Kristu proteglo na čitav svijet (Post 22: 15-18, Gal 3:29).

2. Samson – rođen u vrijeme kada su se Židovi iz Egipta doselili u zemlju koju je Bog obećao Abrahamu, ali zbog neposlušnosti bili su u podređenom odnosu prema domorodačkom stanovništvu-Filistejcima. Prije rođenja, Samsonovi su roditelji primili nadnaravno obećanje preko anđela: „*jer zatrudnjet ćeš i rodit ćeš sina. I neka mu britva ne prijede po glavi, jer će od majčine utrobe dijete biti Bogu posvećeno-bit će nazirej Božj, i on će početi da izbavlja Izraela iz ruke Filistejaca*“. Ponovno vidimo Božji poziv i darove-u ovom manifestirane kroz nadnaravnu snagu jednog čovjeka. Samson je tu snagu nekoliko puta silno upotrijebio u borbi protiv neprijatelja Izraela, ali također čitamo da je taj čovjek silne snage imao nekoliko teških padova. Počelo je sa ceremonijalnim prekršajem zabrane doticanja mrtvog tijela, a završilo u nekoliko bludnih avantura, od koje je ona sa Filistejkom Delilom bila kobna. Postao je zarobljenik neprijatelja, bez očiju bez kose (izvora snage), osramoćen i sam. Međutim, u tamnici gdje je okretao težak mlinski kamen čitamo da mu „*kosa gdje mu je obrijaše počne opet rasti*“. Točnije; Božji poziv i darovi su i dalje bili djelatni usprkos teškom stanju u koje je Samson došao isključivo vlastitom krivnjom. Samson je shvatio kome se treba obratiti za pomoć, te je u smrtnom vapaju Gospodinu, uspio učiniti da je u zadnjim trenucima uništio više izraelskih neprijatelja nego za vrijeme cijelog dotadašnjeg života (Suci 16: 28-31).
3. Jona – prorok koji je dobio Božji poziv da izađe izvan granica obećane zemlje, u glavni grad moćne Asirije- Ninivu. U izvještaju nadalje čitamo kako Jona nije poslušao Boga, ne iz straha pred Ninivljanima, već iz osobnog prezira prema „poganim grešnicima“, kako su „pravovjerni“ Židovi često oslovljavali inoplemenike. Jonin bijeg u suprotnom pravcu od poziva, oluja na brodu, priznanje i bacanje u more, te gutanje Jone od velike ribe, zauzimaju središnji dio uzbudljive proročke knjige o Joni. Nakon iskrenog pokajanja, Jona biva „ispljuvan“ na obalu, i u poslušnosti odlazi u omraženi grad propovijedajući sud i skoro uništenje grada. Reakcija stanovnika je

bila dramatična. Sam kralj Ninive je uzdrman porukom sišao s prijestolja i proglasio pokoru koju su prihvatili svi Ninivljani. Kao rezultat takvog pokajanja Bog je odustao od suda, a Jona je vidljivo bio nezadovoljan tom odlukom. Premda je Jona morao naučiti važnu lekciju da se Božje milosrđe proteže i na druge narode, poanta ove knjige zasigurno je da su“ *neopozovljivi darovi i poziv Gospodnji*“, bez obzira na raspoloženje, osjećaje, pa čak i privremene prekršaje pozvanih.

Biblija donosi još mnoge slične primjere neopozivosti Božjeg poziva i darova. U Novom zavjetu je zasigurno najpoznatiji primjer Isusovog učenika Petra, impulzivnog, ali simpatičnog ribara sa Galilejskog jezera. Njemu i njegovom bratu Andriji je jednog radnog dana upućen izravan poziv od Isusa Krista: „*Podite za mnom i učinit ću Vas ribarima ljudi*“ (Mt 4:19). Evanđelje govori da su odmah ostavili posao i pošli za Isusom, te ga slijedili tokom cijele službe na zemlji. Petar je gledao kako Isus hoda po vodi, ozdravlja bolesne i podiže mrtve, a najveću privilegiju je dobio kada mu je Isus rekao da će imati važnu ulogu u Crkvi i da će dobiti „*ključeve kraljevstva nebeskog*“.(Mt 16: 13-20)

Petar je bio uvjeren da je u potpunosti spreman za takav zadatak i da bez obzira na sve izazove on nikada neće odstupiti od *poziva i darova* Gospodinovih. Uslijedilo je veliko razočarenje kada je došao trenutak tame, uhićenja i osude Gospodina Isusa. Petar je izgubio svoju samosvjest, uplašen od neke sluškinje, zanijekao je Isusa zbog čega je „gorko zaplakao“.

Ipak Božji darovi i poziv su neopozovljivi i Bog se nije pokajao što je Petru povjerio veliku službu i poziv. Nakon Kristovog uskrsnuća objavio se Petru, koji je nakon nekoliko tjedana i silaska Duha Svetoga na dan Pedesetnice smjelo propovijedao evanđelje pred masama naroda i elitama toga vremena. Mnogi su se obratili zbog njegovog smjelog i nadahnutog propovijedanja. Uplašeni ribar postao je Apostol Petar, jedan od temelja kršćanske vjere.

Navedeni primjeri iz Biblije, a nebrojeno ih ima i u povijesti kršćanstva dokazuju da se Božji poziv i namjere ostvaruju u ljudskom životu, prvenstveno zbog Boga a ne snage ili osobitosti pojedinca. Nedvojbeno je da će poziv utjecati i na poboljšanje karaktera kod pozvanih, ali to nije osnovni uvjet realizacije poziva.

Jedan od primjera poziva i darova Gospodinovih je i Veliki nalog kojeg je Isus dao Crkvi- da navjesti evanđelje svim narodima (Mt 28:16-20). Usprkos lošim epizodama u povijesti

Crkve i progonima koji su upravo danas najveći od osnutka Crkve, evanđelje spasenja u Kristu čuli su gotovo svi narodi i ono sve više napreduje-*jer su neopozovljivi darovi i poziv Gospodnji.*